

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
Кафедра соціально-гуманітарних та правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 Світлана АДАМЕНКО

« _____ » _____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПОЛІТОЛОГІЯ»

Освітній рівень: перший (бакалавр)

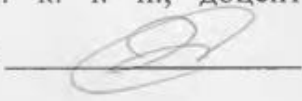
Галузь знань: Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»

Спеціальність: Н4 «Лісове господарство»

Освітня програма: «Лісове господарство»

Факультет: Лісового і садово-паркового господарства

Робоча програма навчальної дисципліни «Політологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності Н4 «Лісове господарство». Умань: Уманський НУ, 2025. 18 с.

Розробник: к. і. н., доцент кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін Валентин ДОМОРОСЛИЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціально-гуманітарних та правових дисциплін

Протокол № 1 від «_____» 2024 р.

Завідувач кафедри доц. Людмила МАШКОВСЬКА

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства

Протокол № 1 від «01» вересня 2024 р.

Голова доц. Михайло ШЕМЯКІН

УНУС, 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»	Обов’язкова	
Модулів – 1	Спеціальність Н4 «Лісове господарство»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	Освітній рівень: перший (бакалавр) Освітня програма «Лісове господарство»	Лекції	
		18 год.	
		Практичні, семінарські	
		22 год.	
		Індивідуальні завдання	
		Самостійна робота	
		50 год.	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою є вивчення сутності, характеру, закономірностей сфери політики, політичної дійсності, політичного життя особи і суспільства. Ознайомлення з особливостями та закономірностями політичного процесу, функціонування політичної системи і влади, сутність, форми і методи діяльності суб'єктів політики.

Завдання :

- засвоєння студентами знань з історії політичної думки та теорії політичної науки; ·
- отримання знань про категоріальний апарат, методологічні засади та методи політичної науки;
- вироблення у студентів навичок виокремлювати теоретичні і прикладні аспекти політологічного знання, раціонального та ірраціонального в політиці;
- отримання знань та уявлень про природу сучасних політичних процесів, сутність і різновиди політичних систем та режимів;
- набуття досвіду критичного оцінювання різноманітних теоретичних підходів та шкіл, що існують в політології;
- здобуття навичок для практичного застосування теоретичних знань з аналізу політичних процесів та явищ в Україні та інших державах

Предмет політології – це політика, політичні відносини та політична влада, а також закономірності їх формування, функціонування та розвитку. Це охоплює вивчення політичних систем, інститутів, процесів, свідомості, культури, поведінки та міжнародних відносин. Політологія прагне виявити тенденції, спонукальні сили та принципи політичної діяльності.

У структурно-логічній схемі освітньої програми бакалавр дисципліна «Політологія» викладається на першому курсі у першому семестрі.

Таблиця 1

**Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються
під час вивчення навчальної дисципліни «Історія та культура України»**

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.	ПРН 1	Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, національної гідності та патріотизму.
		ПРН 2	Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.
ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ПРН 1	Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, національної гідності та патріотизму
		ПРН 2	Прагнути до самоорганізації та самоосвіти

ЗК 3	Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.	ПРН 1	Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, національної гідності та патріотизму.
		ПРН 2	Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Політологія», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Політологія»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	основні історичні етапи розвитку суспільства, техніки, технологій і предметної області	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, підсумковий контроль
1.2			
1.3			
1.4			
1.5			
2	Уміння/навички:		
2.1	використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності.	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, підсумковий контроль
2.2	застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.		
2.3	оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.		
3	Комунікація:		
3.1	Застосування демократичних принципів та понять громадянського суспільства для вирішення конкретних завдань життя	семінарське заняття,	представлення презентацій,

3.2	Формування власної позиції щодо моральних, культурних, наукових цінностей та їх застосування в усіх сферах життєдіяльності	дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	підсумковий контроль
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, підсумковий контроль
4.2	Удосконалювати теоретичні знання з розвитку демократичного суспільства.		

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Політологія»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 1	Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, національної гідності та патріотизму	Лекція, семінарські заняття, індивідуальні консультації, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 2	Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, семінарські заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 3	Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.	Лекція, семінарські заняття, індивідуальні консультації, самонавчання через Moodle	контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Політика і суспільство.

Тема 1. Політологія як наука. Історія світової політичної думки

Предмет, об'єкт і методи політології як науки. Політика, її місце і роль в суспільному житті. Підходи до розуміння феномену політики — буденний і науковий. Історія формування поняття «політика». Широке і вузьке розуміння політики. Політика як владні взаємовідносини: регулювання, розподілу, впливу і виконання. Специфіка формування політичної сфери.

Підходи до визначення поняття наука. Предмет і об'єкт науки, предмет і об'єкт політології. Історія формування політології як науки. Навчальні дисципліни, пов'язані з політичною наукою.

Історія формування політичної думки античної Греції. Ідеали афінської демократії. Сократ, його вплив на розвиток політичної думки античної Греції. Модель ідеальної держави Платона. Арістотель — родоначальник політичної науки. Стародавній Рим. Вплив християнства на історію політичної думки. С

Специфіка політичної думки Середньовіччя. Політичні вчення Аврелія Августина, Томи Аквінського. Держава як цінність відносного характеру у творах мислителів Середньовіччя. Концепції природних прав, суспільного договору, народного суверенітету, правової держави у Новий час. Їх вплив на формування сучасних політичних систем.

Тема 2: Базові характеристики української політичної думки.

Специфіка та основні етапи формування української політичної думки. М. Драгоманов, В. Липинський, С. Томашівський, В. Кучабський, І. Франко, С. Дністрянський, В. Старосольський, В. Винниченко, М. Хвильовий, М. Міхновський, Д. Донцов.

Тема 3: Політична влада. Політична система суспільства

Питання влади в історичній ретроспективі, причини підвищеного інтересу до даного феномену у 20 ст. Підходи до визначення поняття влада, їх специфіка. Суб'єкт та об'єкт у владних взаємовідносинах, критерії диференціації владних взаємовідносин від інших типів суспільних відносин. Потреба у владі, принципи і способи її реалізації.

Види влади, поняття політична влада її специфіка і механізми реалізації. Поняття система, суть системного підходу. Політична система, моделі політичних систем. Теорії політичних систем Д. Істона, Г. Алмонда. Особливості політичної системи, її структура. Компоненти політичної системи.

Зміст основних функцій політичної системи. Розвиток політичних систем і їх взаємодія з іншими підсистемами суспільства. Політична система України на сучасному етапі.

Тема 4. Політичні ідеології

Визначення поняття «політична ідеологія», підходи до її походження і суспільної ролі. Поняття «політична концепція», «політична доктрина».

Світові ідеології та їх види. Лібералізм, консерватизм, соціалізм, націоналізм, комунізм, фашизм, релігійний фундаменталізм, анархізм.

Тема 5. Політичні партії, політичні рухи.

Історія виникнення політичних партій, генетична модель походження політичних партій за М. Дюверже. Політична партія у сучасному розумінні, її місце і роль у політичній системі.

Політичні рухи, стадії розвитку політичних рухів за Є. Вятром. Типи рухів. Умови трансформації політичних рухів у політичні партії.

Партійні системи, їх типологізація, переваги та недоліки.

Тема 6. Вибори і виборчі системи.

Поняття виборів та виборчих систем. Типи виборчих систем, їх вплив на формування партійної системи. Мажоритарна і пропорційна виборчі системи. Риси та різновиди пропорційних виборчих систем.

Тема 7. Політична еліта.

Питання еліти в історії політичної думки: античність, середньовіччя, новий час. Теорії еліт в період 19-20 ст.: В. Паретто, Г. Моска, Х. Ортега-і-Гассет. Підходи до визначення поняття еліти в сучасній науці. Політична еліта: в широку і вузькому значенні.

Механізми формування еліт, політичних еліт. Місце і роль опозиції і контрпропозиції в системі влади. Функції політичної еліти.

Специфіка формування політичної еліти в тоталітарному, авторитарному і демократичному режимах.

Питання формування політичної еліти в Україні.

Змістовий модуль 2. Політика і держава

Тема 8. Держава як основний інститут політичної системи

Місце, значення і роль політичного інституту в сучасних політичних системах.

Підходи до розуміння місця і ролі держави, її походження

Поняття держава, характеристики державної організації, функції держави, її відмінність від інших інституційних утворень.

Форми державного правління: республіка (президентська, парламентська, змішана), монархія (конституційна, абсолютистська).

Види державно-територіального устрою: унітарні, федерації, конфедерації.

Поняття політичний режим, його типологізація. Питання трансформації тоталітарних і авторитарних режимів у демократичні.

Тема 9. Зовнішня політика держави і міжнародні відносини.

Взаємодія факторів сили та інтересу у міжнародній політиці. Силовий потенціал держав. Параметри сили (впливу) на міжнародній арені. Баланс інтересів і міжнародні конфлікти. Проблема врегулювання міжнародних конфліктів.

Зовнішня політика, міжнародні відносини. Національна держава і національний інтерес у міжнародних стосунках. Види зовнішньополітичної діяльності та її принципи.. Міжнародні урядові організації та їх функції.

4. Орієнтовна структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Політологія												
Змістовий модуль 1. Політика і суспільство.												
Тема 1. Політологія як наука. Історія світової політичної думки	12	2	4	6								
Тема 2. Базові характеристики української політичної думки.	10	2	2	6								
Тема 3. Політична влада. Політична система суспільства	10	2	2	6								
Тема 4. Політичні ідеології	10	2	2	6								
Тема 5. Політичні партії, політичні рухи.	10	2	2	6								
Тема 6. Вибори і виборчі системи.	9	2	2	5								
Тема 7. Політична еліта.	9	2	2	5								
Змістовний модуль 2. Політика і держава												

Тема 8. Держава як основний інститут політичної системи	11	2	4	5								
Тема 9. Зовнішня політика держави і міжнародні відносини.	9	2	2	5								
Всього	90	18	22	50								

5. Теми практичних занять

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва тем	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1. Політика і суспільство.			
	Тема 1. Політологія як наука. Історія світової політичної думки. 1. Політика як суспільне явище. Місце і ролі, політики в системі суспільних відносин. 2. Політологія: предмет, методи, закони, функції. 3. Політичні вчення Стародавнього Сходу (Китай, Індія), та Античності (Греція, Рим). 4. Політичні вчення Середньовіччя (Августин Блаженний, Тома Аквінський) та доби Відродження (Н. Макіавеллі). 5. Політичні ідеї Нового Часу - консервативний напрям: Т. Гоббс, В. Гегель. Ліберально-демократичний: Д. Локк, Ш. Монтеск'є, І. Кант. Радикально-революційний: Ж. Руссо, К. Маркс, В. Ленін. 6. Політичні ідеї XX – XXI ст. Популізм. Мультикультуралізм.	4	
2.	Тема 2. Базові характеристики української політичної думки. 1. Джерела політичних ідей в Україні. 2. Розвиток ідей державності в козацько-гетьманський період 3. Основні напрямки розвитку суспільно-політичної думки в Україні XVIII-XIX ст. Г. Сковорода, Т. Шевченко, М. Драгоманов І. Франко) 4. Соціально-політична думка про національне відродження й державність України початку XX ст. М. Міхновський, Д. Донцов, В. Липинський. 5. Зародження й утвердження сучасної політичної думки й політичної науки в Україні.	2	
3.	Тема 3. Політична влада. Політична система суспільства 1. Політична система. Типологія політичних систем.	2	

	2. Політична влада та її структура (законодавча, виконавча, судова) та ресурси (силові, економічні, культурно-інформаційні). 3. Взаємодія суспільства та влади.		
4.	Тема 4. Політичні ідеології. 1. Теоретичні підходи до розуміння політичної ідеології в політичній науці. 2. Структура та функції політичної ідеології. 3. Основні політичні ідеології сучасності: лібералізм, консерватизм, соціалізм, націоналізм, комунізм, фашизм, релігійний фундаменталізм, анархізм.	2	
5.	Тема 5. Політичні партії, політичні рухи. 1. Поняття і сутність функції політичних партій. 2. Виникнення і розвиток політичних партій. 3. Партійні системи. 4. Політичні партії та політичні системи в Україні.	2	
6.	Тема 6. Вибори і виборчі системи. 1. Вибори як політичний інститут. 2. Виборче право.. 3. Виборча процедура й виборча кампанія. 4. Мажоритарна й пропорційна виборчі системи.	2	
7.	Тема 7. Політична еліта. 1 Походження політичної еліти і її роль у суспільстві. 2 Політична еліта: структура й системи відбору. 3. Політична еліта України 4.Політичне лідерство. Природа й сутність лідерства. 5. Типологія політичного лідерства. Функції політичних лідерів.	2	
Змістовний модуль 2. Політика і держава			
8.	Тема 8. Держава як основний інститут політичної системи 1.Осовні теорії виникнення держави. 2.Сутність та основні ознаки держави. 3.Форми державного правління. 4. Типи політичних режимів. 5.Парламентаризм. 6.Структура парламентської та президентської республіки.	2	
9.	Тема 9. Зовнішня політика держави і міжнародні відносини. 1. Зовнішня політика держави - суть, види агресивна, активна, пасивна, консервативна. 2. Зовнішня політики та її функції: охоронна, представницько-інформаційна, переговорно-організаторська. 3. Засоби зовнішньої політики: політичні, економічні, ідеологічні. 4. Сучасні тенденції у розвитку міжнародних відносин. 5. Україна в сучасному геополітичному просторі.	2	
10.	Тема 10. Нація, як суб'єкт політики.	2	

	1. «Етнос», «нація» визначення та розмежування понять. 2. Типологія націй. Типологія націй та процес націогенезу. 3. Етнічна консолідація та етнічна асиміляція. 4. Національний суверенітет і політичне самовизначення націй. 4.1. Національне відродження та національна ідея. 4.2. Поняття національного суверенітету та право нації на самовизначення.		
	Разом	22	

6. Самостійна робота

Самостійне вивчення дисципліни «Політологія» неможливе без використання літературних джерел. У наш час знайомство з літературою навіть із самого вузького питання становить нелегке й досить трудомістке завдання. Дисципліна «Інтелектуальна власність» за період свого існування нагромадило величезну кількість літературних джерел - підручників і навчальних посібників, монографій та журнальних статей, публікацій. Тому раціональна організація вивчення літератури курсу особливо необхідна.

Для ефективного використання літератури й виконання поза аудиторної контрольної роботи варто вести конспект підручників. Конспектування інших літературних джерел має рекомендаційний характер. За підручником конспектуються лише ті питання, які через обмежене число лекцій та практичних занять не знайшли відбиття в лекційних конспектах й у зошитах для практичних занять. На лекціях і семінарських заняттях розглядається найбільш складний матеріал, представлений у питаннях для самопідготовки, які наведені до кожної теми курсу. Усі інші питання, викладені в запропонованому підручнику конспектуються в зошиті для самостійних робіт.

Спочатку потрібно ознайомитися з основною (підручниками й навчальними посібниками), а потім з допоміжною (монографіями і статтями) літературою. При цьому важливо вивчити насамперед книги, а потім статті (у першу чергу останніх років видання) - вітчизняні й закордонні.

Матеріал для конспектування доцільно оформляти в такій послідовності:

- 1) назва вивченої теми курсу;
- 2) конспект робіт з питань інтелектуальної власності (з вказівкою назви й сторінок першоджерела);
- 3) конспект вказаних вище питань підручника (виписують їхні заголовки і сторінки підручника);
- 4) конспект (за вибором студента) інших літературних джерел з даної теми (при цьому вказують їхніх авторів, назву, рік і місце видання, сторінки).

№	Назва теми	Години денна	Години заочна
Змістовий модуль 1. Політика і суспільство.			
1	Релігія та її функції релігії в суспільному житті. Релігійні організації в політичному процесі.	6	
2	Суб'єкти політики. Політична поведінка. Типи політичної поведінки. Основні форми політичної участі.	6	

	Опитування чи письмова робота 0-5 Національна політика України: проблеми та шляхи розвитку		
3	Громадянське суспільство і політичне життя.	6	
Змістовий модуль 2. Політика і держава.			
4	Демократія в політичному житті сучасного світу	8	
5	Світові політико-ідеологічні доктрини	8	
6	Політика і мораль	8	
7	Політичні технології	8	
	Разом	50	

7. Методи навчання

Під час викладання дисципліни «Політологія» використовуються наступні методи навчання:

Словесні методи навчання:

- лекція — метод навчання, який передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять, процесів, які знаходяться між собою в логічному зв'язку, об'єднані загальною темою.
- пояснення — вербальний метод навчання, який передбачає розкриття сутності певного явища, процесу, закону.
- бесіда передбачає використання попереднього досвіду з певної галузі знань і на основі цього залучення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення уже наявних знань. З погляду форми проведення виокремлюють два види бесіди: евристичну і репродуктивну. За місцем у навчальному процесі виділяють бесіди: вступну, поточну, підсумкову.

Наочні методи:

- демонстрація — це метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їхньому натуральному вигляді, в динаміці.
- ілюстрація — метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (фотографії, малюнки, схеми, графіки та ін.).
- спостереження як метод навчання передбачає сприймання певних предметів, явищ, процесів у природному чи виробничому середовищі без втручання у ці явища й процеси.

Практичні методи навчання. Спрямовані на досягнення завершального етапу процесу пізнання (практичні та семінарські заняття)

Інтерактивне навчання у вищій школі передбачає докорінну зміну методичних стереотипів, які сформувалися у викладачів. При вивченні дисципліни «Інтелектуальна власність» використовуються наступні форми навчальної діяльності: фронтальна, парна, індивідуальна та групова. Найпоширенішою є групова форма, яка є формою організації навчання в малих групах студентів, об'єднаних загальною навчальною метою за опосередкованого керівництва викладачем і в співпраці зі студентами. Викладач у груповій навчальній діяльності керує роботою кожного студента опосередковано, через завдання, які він пропонує групі та які регулюють діяльність студентів. При викладанні лекційного матеріалу обов'язковим є використання презентацій що є наочною для студентів та дозволяє краще засвоїти матеріал.

8. Методи контролю

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточно-модульний контроль. З дисципліни «Політологія», для якої підсумковий контроль передбачено у формі заліку, на поточно-модульний контроль виділяється 100 балів.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання завдань, що передбачені для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати експрес-контролю тощо.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань та вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі виконання індивідуальних завдань, які передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, оцінюванню в балах підлягають: самостійне опрацювання окремих питань; написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових тестів; підготовка реферативних матеріалів з публікацією тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Результати поточно-модульного контролю виставляються в журналах обліку роботи викладача.

Повторне виконання модульних контрольних робіт та індивідуальних завдань на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач.

У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів.

Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання поточно-модульного контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру. Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку "FX", то він допускається до повторного складання поточно-модульного контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання поточно-модульного контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання і не впливає на загальний рейтинг студента.

9. Розподіл балів, які отримують студенти.

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни студент може набрати максимально 100 балів. Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Розподіл балів, що отримують студенти під час вивчення дисципліни

								Поточний (модульний контроль)				Сума
	Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2			
Кількість балів за теми	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Пк 3м 1	T8	T9	Пк 3м 2	
Сума балів	6	6	6	6	6	6	6	23	6	6	23	100
Практ. Зан.	3	3	3	3	3	3			3	3		
Сам. робота	3	3	3	3	3	3			3	3		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Доморослий В. І. Навчально-методичний посібник з дисципліни «Політологія». Адаптований до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу за

напрямом підготовки фахівців за спеціальністю НЗ «Садово-паркове господарство». Умань, 2024. 28 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Бойко О. Д., Горбатенко В. П., Денисюк С. Г., Зеленько Г. І., Коваленко А. О., Корнієнко А. О. Прикладна політологія: навч. посіб. / В.П. Горбатенко (ред.). Київ: Академія, 2024. 472с
2. Дробінка І. Г. Політологія: Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2023. - 289 с.
3. Лісовський П., Лісовська М. Політологія. Київ: Кондор, 2022. 228 с.
4. Мустафін О. Злам. Кризи політичних режимів. Київ: Віват, 2022. 288 с.
5. Рудич Ф. М. Політологія. Київ, 2019. 480 с.
6. Олсон М. Влада і процвітання. Київ: Києво-Могилянська академія. 2023. 176 с.
7. Скрипникова Л. Політологія. Київ, 2020. 252 с.
8. Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії. Київ: Наш формат, 2023. 608.
9. Шляхтун П.П. Політологія. Історія та теорія. Київ, 2020. 500 с.
10. Політологія. Підручник / за ред.. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка. Київ: ВЦ «Академія», 2016. 369 с.
11. Політологія. Навчальний підручник для підготовки до іспитів. Київ, 2019. 160 с.

Допоміжна

1. Абизов В.Є., Кремень В.Г. Політичні Рішення: механізм Прийняття. - К., 2018.- 146 с.
2. Вегеш М. М., Остапець Ю. О., Бондар В. Л., Буркало В. В., Зан М. П. Політологія: підручник / — 3-тє вид., перероб. і доповн. Київ: Знання, 2018. 384с.
3. Доморослий В. І. Діяльність української парламентської громади щодо виборення політичних прав і свобод у ІІ Державній Думі — Етнічна історія народів Європи: Збірник наукових праць. Випуск 51. Київ, 2017. С. 53-59.
4. Донцов Д. Підстави нашої політики. Київ: Крила, 2023. 384 с.
5. Лісовська Ю., Лісовський П. Політологія. Київ, 2022. 207 с.
6. Михальченко М. І. Банг Х. Х. Взаємодія політики і економіки в умовах прискореної трансформації суспільства як предмет соціально-філософського дослідження. Київ, 1999.
7. Ротар Н. Ю. Форми участі населення у політичних процесах: Навч. Посібник. — Чернівці, 2017.
8. Етнополітичні конфлікти у посттоталітарному суспільстві. Київ, 2019.
9. Політологія у схемах, таблицях, визначеннях. Київ, 2020. 272 с.
10. Тетерук І.В. Політологія. Навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2020. 160 с.

Інформаційні ресурси

1. Навчальні матеріали та книги з політології [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://pidruchniki.com/politologia>.
2. Офіційне Інтернет-представництво Президента України [Електронний ресурс] Режим доступу - <http://www.president.gov.ua/>
3. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] Режим доступу - <http://portal.rada.gov.ua/>.
4. Політична думка - [Електронний ресурс] Режим доступу www.politdumka.kiev.ua.
5. Наукова бібліотека УНУС [Електронний ресурс] Режим доступу <http://libraru.udau.ua/>

6. Вікіпедія [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>.
7. Сайт кафедри [Електронний ресурс] Режим доступу: [ua.http://social.udau.edu.ua/](http://social.udau.edu.ua/).

13. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Політологія» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

Визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. При цьому визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньої програми передбачено вивчення певної дисципліни.

14. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Політологія», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>). Під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діяннях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

15. Зміни у робочій програмі на 2025-2026 н. р.

У робочій програмі відповідно до освітньої програми «Лісове господарство» уточнено компетентності та програмні результати навчання, розширено питання «Політичні партії та партійні системи в Україні», «Еліта, лідерство та їх суспільна природа», оновлено методичне забезпечення та список рекомендованої літератури.